

Utredningen om forholdet mellom Staten og Den norske kirke

Høringsuttalelse fra Molde menighetsråd

Vedtatt i møte 27. september 2006

Hvilke overordnede prinsipper bør ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken?

Molde menighetsråd vil understreke nødvendigheten av at staten driver en aktivt støttende religionspolitikk, ved at forholdene legges til rette og myndighetene stimulerer til at de ulike tros- og livssynssamfunn kan utøve sin virksomhet i henhold til sin egenart. Dette må også innbefatte et ansvar for staten til å legge til rette økonomiske rammebetingelser.

Menighetsrådet mener også at det er nødvendig å understreke behovet for blant annet gjennom landets lovverk å sikre at religion kan utøves fritt i det private og offentlige rom.

Prinsippet om likestilling mellom ulike tros- og livssynssamfunn er et grunnleggende viktig prinsipp. En savner i utredningen en bedre argumentasjon for at nåværende ordning med en grunnlovsfestet relasjon mellom stat og kirke strider mot dette prinsippet. Den norske kirke bør føres videre som en evangelisk luthersk folkekirke med plass for alle som vil høre til i den.

For at Den norske kirke skal kunne være tro mot sitt oppdrag som kirke, er det avgjørende at staten respekterer kirkens indre liv, og at Den norske kirke som trossamfunn sikres retten til selvstyre i saker som gjelder tros- og livssynsspørsmål.

Et flertall (5 personer) i menighetsrådet mener en fortsatt utvikling av kirkelig selvstyre innenfor dagens grunnlovsfestede statskirkemodell best vil kunne videreføre Den norske kirke som en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke for hele landet. På den måten vil den også i fremtiden være et lim i samfunnet som holder folk sammen i onde og gode dager. Staten må sørge for de kår som trengs, slik at evangeliet kan forkynnes rikelig, levende tro bli skapt, og tjeneste og bekjennelse gå hånd i hånd. Vi vil ha en varm folkekirke med tro, håp og kjærlighet i alle forhold.

Den norske kirke som statskirke

Den norske kirke bør stadig reformeres og forbedres som organisasjon, men flertallet mener den fremdeles må være knyttet til staten gjennom grunnloven. Flertallet (5 personer) mener videre at et samvirke mellom kirkelig og statlig demokrati bør utvikles bedre enn i dag. Biskoper bør som i dag utnevnes av kongen etter innstilling fra kirken. Proster blir statstjenestemenn og tilsettes av kirkelig myndighet.

Den norske kirke har en lang og rotfestet tradisjon som folkekirke og som nasjonens samlende kulturbærer i vid forstand. Denne tradisjon bør videreføres så langt den er tjenlig for kirken og for samfunnet. Det vil være bred enighet om at statskirkeordningen har spilt en viktig rolle med hensyn til å sikre romslighet, toleranse og åndsfrihet innenfor kirken. Den norske kirke har også

bidratt til et tilnærmet likt kirkelig tilbud i hele landet. Flertallet mener at en videreføring av kirken som samlende kulturbærer, åpen for den som trenger den, og samlende for nasjonen, best sikres gjennom en grunnlovsfestet tilhørighet mellom stat og kirke.

Et mindretall (4 personer) går inn for at relasjonen mellom Den norske kirke og staten endres ved at kirken blir et selvstendig rettsubjekt og selv tar ansvar for bispeutnevnelser, valg av egne styringsorganer m.m. Det er viktig at Den norske kirkes rolle som folkekirke og samfunnsinstitusjon fortsatt blir ivaretatt. Samtidig er det nødvendig at Den norske kirke sikres retten til selv å ta avgjørelser i alle saker som omhandler dens funksjon som trossamfunn.

I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret?

Et flertall (5 personer) mener at grunnlovens paragrafer bør bli stående som i dag med eventuelle justeringer.

Mindretallet (4 personer) går inn for at Den norske kirke fortsatt skal ha en tilknytning til staten gjennom en kortfattet rammelov gitt av Stortinget. En endring i relasjonen mellom staten og Den norske kirke vil også kreve endringer i Grunnloven.

Hvordan bør Den norske kirke finansieres?

Norge er et dyrt land å forvalte kirke i. Molde menighetsråd mener det er viktig at alle deler av landet får tilstrekkelig kirkelige betjening og tilbud. Kirken bør tilstrebe å være et trygt tilholdssted for alle i alle livets situasjoner. Menighetsrådet ønsker også å gi et tydelig signal om at Opplysningsvesenets fond er kirkens eiendom og må forvaltes til kirkelige formål.

Flertallet (5 personer) mener at Den norske kirke i fremtiden bør finansieres av stat og kommune som i dag. Staten bør være arbeidsgiver for alle ansatte, og ha ansvaret for et høyt kompetansenivå i alle stillinger. Trosopplæringsprogrammet må utvikles videre. Flertallet mener bare en statskirkeordning kan være en garantist for dette.

Mindretallet (4 personer) er enig i at det offentlige må ta en stor del av det økonomiske ansvaret for Den norske kirke, både med tanke på å kunne videreutvikle Den norske kirke som en bred folkekirke og samfunnsinstitusjon (seremonier, krisearbeid m.m.), samt å ta vare på de mange kulturskatter (kirkebygg, tradisjoner m.m.) som skal forvaltes på en forsvarlig måte. Ved en endring i relasjonene til staten jfr. forrige avsnitt mener flere at det også vil være naturlig å finansiere noe av den daglige virksomheten i lokalmenigheten med en mindre medlemsavgift. Noen vurderer også livssynsavgift som en mulighet til å finansiere deler av virksomheten.

Hvordan bør valgordningen og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?

Menighetsrådet mener at det kirkelige demokrati må utvikles videre, men kirken bør være partipolitisk nøytral. Nye og bedre valgprosedyrer bør prøves.

Dersom statskirkeordningen avvikles, hva bør i så fall stå i § 2 (eller i en annen paragraf) i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

Molde menighetsråd mener at det er viktig at det kristne og humanistiske verdigrunnlaget tas med i § 2. Menighetsrådet vil også understreke behovet for å nedfelle i grunnloven statens ansvar til å utøve en aktivt støttende religionspolitikk.

Et flertall i menighetsrådet på 5 personer ønsker også nedfelt Grunnloven at Den norske kirke skal være en evangelisk luthersk kirke uavhengig av om statskirkeordningen skulle bli opphevet eller ikke.

Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?

Et flertall (6 personer) mener at gravferdsforvaltningen bør være som i dag. Gravferdsritualene har alltid vært knyttet nært til folks religion. Folk med kompetanse på dette området bør forvalte gravferdsordningen. Kommunene må sørge for gravplass til alle.

Et mindretall (2 personer) mener at det ved en eventuell endring i forholdet mellom staten og Den norske kirke er naturlig at kommunen tar over gravferdsforvaltningen.

Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

Den lokale kirke bør forvalte kirkebygningene, og soknet må stå som eier av disse som i dag. Kommunene må sørge for tilstrekkelig økonomi til at forvaltningen kan skje på en forsvarlig måte. Staten gir tilskudd til kirkebygg slik at kirkens bygningsmasse kan fornyes. Verneverdig kirker må få fullt tilskudd av staten til vedlikehold, og bør betraktes som kulturelt fellesie.